

Karanlıkları Aydınlatan Rehber; Hz. Muhammed (s.a.s) (Anmaktan Anlamaya)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“Andolsun, Allah'ın Resûlünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab, 21)

تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ

“Size iki şey bırakıyorum ki, onlara tutunduğunuz müddetçe asla dalâlete düşmezsiniz: Allah'ın kitabı ve Peygamberi'nin sünneti.” (Muvatta, Kader, 2618)

Muhterem Müslümanlar!

Bizleri yaratan, yaşatan, nimetleri ile donatan ve bizlere rehber ve Peygamber olarak Muhammed Mustafa (s.a.s)'i seçen Rabbimize sonsuz hamdolsun.

Ve veladetini kutladığımız rehberimiz, alemlere rahmet Muhammed Mustafa (s.a.s)'e salat ve selam olsun.

Merhum Mehmed Akif'in:

“On dört asır evvel yine böyle bir geceydi.

Kumdan ayın on dördü bir öksüz çıkıverdi.

Lakin o ne hüsrandı ki hissetmedi gözler.

Halbuki kaç bin senedir beklemedelerdi!”

Diyerek tarif etti insanlığın Efendisi Hz. Muhammed Mustafa'nın doğumunu bu gece idrak edeceğiz. Evet bu gece Mevlid kandili. Rebîü'l-evvel ayının onikinci gecesi. Efendimizin doğduğu gece. Karanlıkların aydınlığa, zulmetin nura evrildiği gece... Rabbimize tekraren hamdolsun.

Evet, on dört asır evvel bu gece, Hz. İbrahim (a.s) ve Hz. İsmail (a.s)'ın duası, Hz. İsa (a.s)'ın da muştusu gerçekleşmiştir. Kur'an-ı Kerimin bildirdiğine göre Hz. İbrahim ile oğlu Hz. İsmail, Kâbe'yi inşa ederlerken şöyle dua etmişlerdi:

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

“Bir zamanlar İbrahim, İsmail ile beraber Beytullah'ın temellerini yükseltiyor (ve şöyle dua ediyorlardı.) Ey Rabbimiz, bizden bunu kabul buyur;sen işitensin bilensin”.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَارِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ

التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

“Ey Rabbimiz, bizi sana boyun eğenlerden kıl, soyumuzdan da sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et, zira tövbeleri çokça kabul eden ancak sensin.”

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

“Ey Rabbimiz, onlara, içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir Peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin” (Bakara 1287-128-129)

Hız. İsa (a.s) da şu müjdeyi vermişti:

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ

“Ey İsrailoğulları ben size, Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmet adında bir Peygamberi de müjdeleyici olarak geldim, demişti.” (Saff, 6)

Peygamberimiz (s.a.s) de Müsned de geçen rivayette: “Ben, atam Hız. İbrahim'in duası, kardeşim Hız. İsa'nın müjdesi, annem Âmine'nin rüyasıyım...” (Müsned, 4/127) buyurmuştur. Evet, Efendimiz (s.a.s) hem bir duanın neticesi hem bir muştunun cevabı hem de bir annenin en güzel rüyasıdır.

Kıymetli Müminler!

Peki merhum şair Arif Nihat Asya'nın Naat'ındaki seslenişi ile seslensek Efendimize (s.a.s):

“Gel, ey Muhammed (s.a.s), bahardır...”

Dudaklar ardında saklı aminlerimiz vardır...

Hacdən döner gibi gel; Mi'râc'dan iner gibi gel,

Bekliyoruz yıllardır!” desek. Davet etsek O'nu günümüze. Eğitim hayatımızla, ailemizle, mahalle ortamımız ve komşuluk ilişkilerimizle ve ticaretimizle Efendimiz (s.a.s)'i karşılamaya hazır mıyız?

Hız. Peygamber; Eğitim, Tebliğ ve İletişim

Eğitim hayatımıza ve insanlarla iletişim kurmamız noktasına Efendimiz (s.a.s)' e bakalım ve O'nun bu konudaki örnekliğini günümüze çağıralım.

Muhterem Kardeşlerim!

Dünya ve ahiret saadeti olan dinin, doğru anlaşılabilmesi ve gerçek anlamda kişilik sahibi olabilmek için iyi bir modele ihtiyaç vardır. Allah Teala'nın beşeriyete en son gönderdiği ve kıyamete kadar en güzel örnek/üsve-i hasene insan Hız. Muhammed'dir. (Ahzab, 33/21.) Kur'an'ın yanı sıra ona “hikmet” de verilmiş, kendisinden insanlara Kur'an'la birlikte “hikmet”i öğretmesi ve açıklaması istenmiştir. (Bakara, 2/129.) O, insanları Kur'an'la diriltmiş, hikmetiyle yeşertmiştir. Onun kemal mertebesine ulaşmış tavır ve davranışları, insanlık için bugün de yol gösterici boyut ve güçtedir. Kendisini öldürmeye gelenlerin kendisinde dirildiği bir zatın, elbette sözleri, konuşma üslubu ve iletişim dili önemlidir.

Allah Teala Sevgili Peygamberimize yumuşak sözlü ve tatlı dilli olmasını öğütlemektedir. Kur'an-ı Kerim'de kendisine şöyle hitap edilmektedir:

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ

“Sen Rabbin yoluna insanları hikmet ve güzel öğütle davet et.” (Nahl, 16/125.)

Bir başka ayet-i kerimede ise,

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ

“Sen onlara Allah tarafından gelen bir rahmetle yumuşak davrandın. Şayet sen insanlara sert ve haşin davransaydın etrafında kimse kalmaz dağılırdı.” (Âl-i İmran, 3/159.) buyrulmuştur.

En yüce bir ahlak üzere olan (Kalem, 68/4.) Hz. Peygamber, Rabb'inin çizdiği istikamet ve kendisine verdiği merhamet hisleriyle, insanlara şefkatle yanaşmış onların derdini dert, sevincini kazanç bilmiş; kısa zamanda pek çok insanın gönlünü fethetmiştir. O insanları hayra davet ederken kaba ve sert davranmak yerine yumuşak ve rikkatle muamele etmiş, nefret ve korku yerine muhabbet ve ümit aşılamaştır. Şahsına kaba davrananları affetmeyi erdem saymış, kötülük edenlere iyilikle karşılık vermiştir. Kimseyi başkalarının yanında kınamamış, rencide etmemiş, hatasını düzeltmek için azarlamamıştır. Aksine konuşmaya başlarken öncelikle karşısındaki kişinin güzel ve hayırlı taraflarını ifade etmiştir.

Dinî konularda yanlış yapan Müslümanları, Rasulüllah (s.a.s.) yanından uzaklaştırmak yerine, onlara hatalarını fark ettirmiş ancak hiçbir zaman ötekileştirmemiş ve küfürle itham etmemiştir. Düşmanın ahbine ve onlara verdiği söze sadık kalmış, sözün kıymetini ve üslubun önemini hatırlatmıştır. Rasulüllah, insanlara özellikle dinî konuları anlatırken onların zihin ve kalplerine sözü âdeta ilmek ilmek işlemiş, ulvi duygulara seyahat ettirirken vicdanlarda ve ruhlarda yüce bir inkılap meydana getirmiştir.

Biz müminler için ise tebliğde ve konuşma esnasında tatlı dilli güler yüzlü olmak, dinimizce sadaka vermek kadar sevap sayılmıştır. Nitekim Sevgili Peygamberimiz bu konuda şöyle buyurmaktadır:

“İnsanların, her gün güneş yeniden doğduğunda vücutlarındaki eklem sayısınca sadaka vermeleri gerekmektedir. Dargın olan iki kişinin arasını düzeltmek sadakadır. Bir insanın eşyasını aracına yüklemesine yardım etmek de sadakadır. Güzel ve hoş bir söz de sadakadır. Namaza giden bir kimsenin attığı her adım bir sadakadır. Yol üzerinde insanlara eziyet veren bir engeli kaldırmak sadakadır.” (Buhari, Cihad ve's-Siyer, 2767.)

Hız. Peygamber(s.a.s)'i bu konuda örnek alırken şu hususları hatırlamamız elzemdir:

1.Hız. Peygamber güler yüzlü ve hoş sözlü idi

Kur'an-ı Kerim, konuşurken sesin içtenliği kadar, tonuyla, ahengiyle, vurgusu ve konuşma aralığıyla güzel bir üslupla olmasını ister. Söz; maruf, leyyin, sedid olmalı ve güzel söylenmelidir. وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا “Güzel söz söyle.” (İsra, 17/23.)

“Sesini de kıs...” (Lokman, 31/19.) ayetleri, güzel bir üsluba sahip olmayı ve sesi yerinde kullanmayı öğütlemektedir. Bu durum ise, söz söylerken duygu ve düşünceleri doğru ve üslubuna uygun olarak anlatmak için harf ve kelimelerin tenafüründen kaçınmayı, sesin uyum ve ahengini, söylenişini, mimik ve jestleri, alınacak tavırları yerli yerinde ve güzel kullanmayı gerektirir.

Hız. Peygamber'in sesi gürdü, sustuğu zaman vakarlı, konuştuğunda ise heybetli ve yanındakilerden üstündü. Onun konuşması sanki aşağıya doğru süzülüp giden boncuk taneleri idi. Sözleri tatlı, fasılası dengeli, kelimeleri özlü ve anlaşılırdı. Nitekim, Hz. Âişe (r.a.), "*Rasulullah (s.a.s.) sözü sizin aktardığınız gibi hızlıca aktarmazdı.*" demektedir. (Müsned, VI, 118.)

O, biriyle konuştuğu zaman onun yüzüne bakar, elini tutmuşsa o bırakmadıkça bırakmaz, karşısındaki yüzünü başka tarafa çevirmedikçe o çevirmezdi. Hatta bir adam bir şey söylemek gayesiyle Rasulullah'ın (s.a.s.) kulağına fısıldayarak bir şey konuşsa, adam başını uzaklaştırmadan Sevgili Peygamberimiz başını uzaklaştırmazdı. (Ebu Davud, Edeb, 6.) Müslümanların birbirine güler yüzle bakmasını öğütleyen Hz. Peygamber, yüzünden tebessümü eksik etmezdi. (Müsned, IV, 191.)

Rasulullah kendisine kötülük yapan düşmanlarını bile sükûnetle dinlemiş, konuşma sırası kendine geldiğinde söz alarak konuşmuştur. Nitekim bir defasında Utbe b. Rebia ile yaptığı bir görüşme esnasında, "Söyle Ebu'l-Velîd! Seni dinliyorum." demiş, Utbe sözlerini bitirip susunca, "Sözlerini bitirdin mi, ey Ebu'l-Velid!" diye sormuş, "Evet." cevabını aldıktan sonra: "O hâlde sen de beni dinle!" diyerek söze başlamıştır. (Muhammed Abdülmelik b. Hişâm, Sîretü'n-Nebî, I-IV, Beyrut 1981, I, 313.)

2.Rasul-i Ekrem (s.a.s.) muhataplarına göre sesini ayarlardı

Kendi şahsına yapılan yanlışlar için oldukça müsamaha gösteren Hz. Peygamber, dinî konularda hassas davranırdı. Yapılan bir işten yahut söylenen bir sözden memnun olup olmadığını yüzünden anlamak mümkün olduğu gibi, ses tonu ve vurgusundan anlamak da mümkündü. Allah Rasülü (s.a.s.) hutbe irat ederken kimi zaman gözleri kızarır, sesini yükseltir ve celallenirdi. Hutbesine Allah'a hamd ve sena ederek başlardı. (Buhari, Cuma, 28.) Resulullah (s.a.s.) hutbede kıyamet konularından bahsettiğinde de yüksek sesle sanki bir orduya hitap eden komutan gibi konuşurdu. (Müsned, III, 491.)

3.Onun sözleri kısa ve vecizdi

Değerli Kardeşlerim!

Allah Rasülü (s.a.s.) konuşacağı kelimeleri seçer, insanlara en güzel ve en hoş lafızlarla hitap ederdi. Onlara eza verecek ağır sözler söylemekten sakınırdı. Kaba, yaralayıcı bir üsluptan uzak dururdu. Hak etmeyen değersiz kişilere övücü sözler söylemez, diğer yandan saygın kimselere de güzel sözlerle hitap ederdi.

Sözü daha iyi anlaşılсын diye üç defa tekrarlayan, (Buhari, İlim, 30.) konuşurken tane tane konuşan Rasulullah'ın (s.a.s.), kelimelerini saymak isteyen neredeyse tek tek sayabilirdi. Muhatabının anlaması için o, bazen sözü tekrar eder bazen de soru sorarak öğretirdi. Konuşmaları ya da hitabı çok uzun olmaz, hatırdakalacak kadar veciz ve kısa olurdu. Sevgili Peygamberimiz, ne zaman, nerede ve ne söyleyeceğini çok iyi ayarlardı. O, sertlik ile tatlılığı ve güzelce anlatma ile söz sayısının azlığını bir arada toplamıştı. Onu ne bir delil çürütebilmiş ne karşısına bir hasım çıkabilmiş ne de bir hatip susturabilmişti. Aldatmaya başvuramaz, hile yolunu kullanmaz, arkadan konuşmaz, ayıplamaz ne gecikir ne de acele eder; sözü ne uzatır ne de kısa tutardı.

4.Hz. Peygamber sözlerini görselle desteklerdi

Etkili bir sunum için, iyi bir anlatımın yanı sıra, jest ve mimiklerin, araç gereç kullanmanın, çizim ve şekillerle desteklemenin ve en önemlisi de görsellikten yararlanmanın ne denli zaruri olduğu bugün artık çok açık bilinmektedir. Hz. Peygamber'in konuşmaları dikkatle incelendiğinde, onun sözü destekleyen görsel unsurları çok yerinde kullandığı görülecektir. Hz. Peygamber, kürsüden konuşmuş, kimi zaman elinde bir bastonla işaret etmiş, bazen yere bir çizgi çizerek anlatmak istediğini şekillerle göstermiştir. Rasulü Allah (s.a.s.), kimi zaman oturarak kimi zaman da ayakta konuşma yapmıştır. Hatta onun daha net görülebilmesi ve sesinin daha iyi duyulabilmesi için devesinin üzerinde yaptığı konuşmaları da meşhurdur. Hz. Peygamber Mina'daki Hayf Mescidi'nde ayağa kalkmış ve şöyle seslenmiştir: “Benden bir hadis duyup sonra onu hafızasında tutan/iyice anlayan ve duymayana da aktaranın yüzünü Allah ağartsın.” (Müsned, IV, 80.)

5.Teşbih/benzetme ile anlatımı tercih ederdi

Muhterem Müslümanlar

Hz. Peygamber kimi zaman gördüğü bir manzara ya da olayla Müslümanların hâli arasında bir ilişki kurar, etrafındaki insanlara ibret almalarını sağlayacak açıklamalarda bulunurdu. Ebu Zer (r.a.) şöyle anlatıyor: *Hz. Peygamber (s.a.s.) soğuk bir günde dışarı çıktı, ağaçların yaprakları dökülüyordu. Bir ağaçtan iki dal aldı ve yaprakları dökülmeye başladı. Bana: “Ey Ebu Zer!” dedi. Ben de: “Buyur, ey Allah'ın Rasülü!” dedim. Bunun üzerine: “Müslüman bir kul yüce Allah'ın rızasını kastederek namaz kılsa onun da günahları, tıpkı şu ağacın yapraklarının döküldüğü gibi dökülür.” dedi.* (Müsned, V,179.)

İnsanların seviyesine göre konuşurdu. “*İnsanların akılları miktarına göre onlarla konuşunuz.*” (Ebu Davud, Edeb, 20.) buyuran Hz. Peygamber, muhataplarının anlayacağı şekilde onlara hitap eder, kimi zaman karşısındaki insanların şivesiyle kelimeleri seslendirirdi. Onun hadisleri bu yönüyle incelendiğinde, sözlerinin sade ve anlaşılır olduğu ve muhabata göre ayarlandığı çok açık görülecektir.

Hz. Peygamber'in, gençlerle ve çocuklarla iletişim kurabilmek için onların anlayacağı ya da seveceği şekilde davrandığı bilinmektedir. Zaman zaman onları devesine bindirerek gezdirir, onlara nasihat eder, (Tirmizi, Sıfatu'l-Kıyâme, 59) onların saçını okşar, onlara şakalar yapardı. (Buhari, Edeb, 81.) Hatta bir defasında abdest alırken abdest suyunu ağzına alıp yanındaki çocuğun yüzüne püskürttüğü bile olmuştur. (Buhari, İlim, 18.) Onun bu yakın teması ve doğal davranışı çocukların ilgisini çekmekte ve kendisini sevmelerine zemin hazırlamış olmaktadır.

6.Müjdeler, sevdirebilir asla nefret ettirmezdi

يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا، وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا

“Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız, müjdeleyiniz nefret ettirmeyiniz.” (Buhari, İlim, 12.) buyuran Hz. Peygamber'in en önemli vasıflarından hatta sünnetlerinden sayılan ‘kolaylık’ ilkesi, esasen yüce dinimizin de güzelliğinden biridir.

يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ

“Allah Teala size kolaylık diler, zorluk dilemez.” (Bakara, 2/185.) yine

هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

“O, sizi seçti ve dinde size bir güçlük yükledi.” (Hac, 22/78.) ayetleriyle ve “Din kolaydır, dini kendinize zorlaştırmayın!” (Buhari, İman 29.) hadisiyle Müslümanların gerek kendileri için gerekse başkaları için güç yetmez, takat getirilemez işlerden uzak durmaları öğütlenmektedir. Hz. Peygamber, dini kendine zorlaştıranlara, hatta namazda başkasına usanç verecek derecede namazı uzatanlara dahi hiç müsamaha göstermemiş, aksine bu işin büyük bir vebal ve fitne olduğunu hatırlatmıştır. (Buhari, Ezan, 63.)

Netice olarak, sureti kadar sireti de güzel olan Hz. Muhammed (s.a.s.), sözü son derece güzel, kıvamında ve yerinde kullanmada da ortaya bir güzellik koymuş ve ümmetine insanlarla iletişim, tebliğ ve eğitim konularında nasıl hareket edilmesi gerektiğini örnekliği ile beyan etmiştir. Bugün Hz. Peygamber (s.a.s)’i günümüze davetimiz bu yönüyle O’nu örnek almaktan geçmektedir.

Hz. Peygamber (s.a.s) ve Aile (Evimiz)

Muhterem müminler!

Yine Efendimizi evimize davet etsek ve bir ayna olsa bizim için acaba nasıl bir tablo karşımıza çıkar? O’nun eşleri ve çocukları ile münasebetine bizim eşlerimiz ve çocuklarımıza karşı münasebetimiz uyumlu mu? Peygamberimiz olması ile iftihar ettiğimiz, adı anıldığında gözlerimizin yaşardığı Hz. Muhammed (s.a.s)’e bu konuda ne kadar tabiyiz? Bunun takdirini size bırakıyorum. Ancak veladetini kutladığımız bugün yeniden bu konuyu hatırlamamız elzemdir.

Hz. Peygamber, doğmadan önce babasını ve çok küçük yaşta annesini kaybetmiş olmasına rağmen, anne babasını ve yetişmesine katkısı olan diğer yakınlarını hiçbir zaman unutmamış, onları hep hayırla yâd etmiştir. Yetimliği ve öksüzlüğü bütün versiyonlarıyla bizzat yaşayan Peygamberimiz, ana babanın ne kadar önemli varlıklar olduğunu çok iyi fark etmiş ve anne baba hakkına riayet konusunda ısrarla durmuştur.

Hz. Peygamber, eşlerine, çocuklarına, torunlarına ve onların yakınlarına karşı sergilediği tutumuyla en güzel örnektir. O, bu konudaki sorumluluklarını hakkıyla yerine getirmiş ve ümmetine de bu konuda çok önemli tavsiyelerde bulunmuştur. Aile bireylerine sorumluluklarını hatırlatırken o şöyle diyordu:

“Hepiniz yöneticisiniz ve hepiniz yönettiklerinizden sorumlusunuz. Kişi, ailesinin yöneticisidir ve onlardan sorumludur. Kadın, eşinin evinin yöneticisidir ve ondan sorumludur.” (Buhârî, Cuma 11) “Elbette Yüce Allah, her yöneticiye yönettiğinden soracaktır. Onların haklarını koruyup korumadığından soracaktır. Kişiye de ailesinden soracaktır.” (Nesâî, 'İşretü'n-Nisâ)

Bu anlamlı sözleriyle o, aile bireylerinin hepsine sorumluluklar yüklüyor ve mutlu bir aile yuvasının kurulmasında her bireyin rol ve sorumluluğuna dikkat çekiyordu.

Hz. Peygamber’in eşleri ile olan münasebetini anlamak için şu hadislerle bakmak yeterli olacaktır:

“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı iyi davrananınızdır. Ben aileme karşı en iyi davrananıyım. Sizin en hayırlınız, kadınlarına karşı iyi davrananlardır.”

“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli ahlaki bakımdan en güzel olan ve ailesine şefkat ve mülayemetle davranandır.”

“Kadınlara karşı hep hayır tavsiye edin. Zira onlar sizin yanınızda birer emanettir.” (Tirmizî, İman 6)

“Eşlerinize yediğinizden yedin, giydiğinizden giydirin, sakın onları dövmeyin ve onları incitecek çirkin sözler söylemeyin.” (Tirmizî, Radâ' 11)

“Harcayacağın tüm harcamalardan dolayı, Allah'ın izniyle mükâfat alacaksın. Hatta eşinin ağzına verdiği bir lokmanın bile karşılığını alacaksın.” (Ebû Davûd, Nikah 40-41)

“Sizden biri hem karısını köle gibi döver hem de utanmadan sarılıp yatar.” (Buhârî, İman 56)

Hz. Peygamber, bu konuda en güzel örneği kendisi sunmuştur. O, eşleriyle en güzel bir şekilde geçinmiş, onlara her konuda yardımcı olmuş, ev işlerinde onlara ortak olmuş, onlara asla bir fiske vurmamıştır. Onları hayatlarında ve vefatlarında her zaman hayırla anmıştır. O, “Ey Aişe, bu gece bana, Rabbime ibadet için izin verir misin?” diyerek nafile ibadet için eşlerinden izin isteyecek kadar ince bir ruha sahiptir.

Hz. Peygamber, genel olarak eşleri gibi çocukları ve torunları ile münasebeti de üst seviyeydi. Çocukları sever, onlara selam verir, onlarla ilgilenir, onlara değer verir, onlara dua eder, onları öper-koklar, onlarla şakalaşır ve onlarla oynardı. Şu birkaç örnek onun tüm çocuklara olan ilgi ve sevgisini anlatmaya yeter mahiyettedir:

Oğlu İbrahim'in ölümüne ağlamış ve bunun sebebini şöyle açıklamıştır: *“Bu bir merhamet göstergesidir. Gözümüz yaşarır, gönlümüz mahzun olur. Ama asla Rabbimizi razı etmeyecek söz söylemeyiz. Ey İbrahim, senin ayrılığın gerçekten bizleri mahzun etti.”* (Buhârî, Cenâiz 44; Müslim, Fedâil 62; Ebû Davûd, Cenâiz, 28)

Torunları Hasan ve Hüseyin hakkında şöyle buyurmuştur: *“Allahım ben o ikisini seviyorum, Sen de sev, onları seveni de sev.”* (Buhârî, Libas 609 *“Hasan ve Hüseyin'i seven beni sevmiş, onlara kin tutan bana kin tutmuş olur.”* (Ahmed, II, 288, 531) *“Onlar benim dünyada öpüp kokladığım iki reyhanımdır.”* (Buhârî, Fedailü's-Sahabe, 22)

يُذْهِبْ عَنْكُمْ الرَّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيراً

“Ey ehlibeyit! Allah sizden sadece günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor” (Ahzab, 33) ayeti inince Peygamberimiz, Hz. Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'i elbisesiyle bürüyüp şöyle buyurmuştur: *“Allahım, bunlar benim ehlibeytimdir. Bunlardan günah kirini gider ve bunları tertemiz yap.”* (Taberî, Tefsîr, XXII, 6-8) Bunu gören eşi Hz. Ümmü Seleme, “Ben ve kızım ne olacağız” deyince Peygamberimiz, *“Sen de kızın da ehlibeyittensiniz”* buyurarak, eşine ve üvey kızına iltifat etmiştir.

Değerli cemaatim! Hal böyle iken bizim evlatlarımız ve eşlerimizle olan ilişkilerimizi Efendimizin durumu ile lütfen kıyas edelim. Onlara sevgi ve merhametle, ilgi ve alaka ile mi yaklaşıyoruz yoksa despot bir aile reisi portresi mi sergiliyoruz? Yıllarca evli kalmış aynı yastığa baş koymuş eşini acımasızca katleden insanlar haberlerini gün geçmiyor ki işitmeyelim. Birbirini aldatan hıyanet eden eşlerin rezil, pespaye durumları gözler önünde! Ya sabaha kadar kafayı bulmuş, sarhoş bir vaziyette annesini katleden cani evlatlar! Şimdi

Efendimizi nasıl davet edeceğiz kıymetli müminler?!Sevmek bedel ister. Sevdığımızı iddia ediyorsak gereğini yapmak mecburiyetindeyiz. O'na tabi olmak, yoluna râm olmak durumundayız.

Hız. Peygamber, Komşuluk (Mahallemiz) ve Ticaret

Efendimiz (s.a.s)'i bu defa mahallemize davet edelim. Caddelerimizi, sokaklarımızı ve içinde yaşayanlara ilişkilerimizi Hız. Muhammed Mustafa'nın şehri Medine'nin caddeleri, sokakları ve içinde yaşayanların birbiri ile münasebeti ile bir kıyaslayalım bakalım. Pazarlarımızı ve içindeki ticarete Medine'in pazarı ve içindeki ticaretle bi mukayese edelim. Nasıl bir tablo çıkacak karşımıza?

اَلْمُسْلِمُ مِّنْ سَلَمِ النَّاسِ مِّنْ لِّسَانِهِ وَيَدِهِ *"Müslüman, diğer müslümanların elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir."* (Tirmizî, İmân, 12) buyuran Hız. Muhammed'in ümmetiyiz biz. Komşularımız da emin olacak bizden. Akşam kapılarını kapattıklarında bilecekler ki "güvendeyim, bana falan komşumdan zarar gelmez"!

Mekke'nin fethi zamanında Benî Kâ'b b. Huzâa kabilesinin sancaktarlarından biri olan Huveylid b. Amr el-Kâ'bî'nin anlattığına göre, birlikte oldukları bir sırada Hız. Peygamber artarda üç kez, "Vallahi iman etmemiştir." der. Bu sözlere meraklanan sahabeler, "Kim, yâ Resûlallah?" diye sorduklarında Hız. Peygamber, "Komşusunun, kendisine kötülük yapabileceği kaygısından kurtulamadığı kimse" cevabını verir.

Komşularına kötülük yapabileceği endişesi yaşatan bir kimsenin cennete giremeyeceğini dile getiren ve iyi bir komşuyu mutluluk kaynağı olarak gören Sevgili Peygamberimiz, komşuya yapılan eziyeti ise, şiddetle reddetmektedir. Nitekim bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Allah'a ve âhiret gününe iman eden ya hayır söylesin ya da sussun! Allah'a ve âhiret gününe iman eden komşusuna eziyet etmesin! Allah'a ve âhiret gününe iman eden misafirine ikram etsin!" (Buhârî, Rikâk, 23)

İnsanların maddi durumları birbirlerine eşit olmasa da Hız. Peygamber onları komşularına ikram etmeye teşvik-etmiştir. Komşunun ikramını küçümsememe konusunda vurgu yapan Allah Resûlü, evi idare eden kadınlara hitaben şöyle buyurmuştur:

"Ey mümin hanımlar! Sizden biri (pişirilirken) yanmış koyun paçası dahi olsa komşusu tarafından kendisine ikram edilen şeyi küçümsemez." (Muvatta', Sıfatü'n-nebî, 10)

Rahmet Peygamber'inin fakir bir sahabe olan Ebû Zerr'e Komşuya yapılacak ikram konusunda yaptığı tavsiye son derece dikkat çekicidir:

"Çorba pişirdiğinde suyunu biraz fazla koy, sonra komşularına bak, uygun bir şekilde çorbandan onlara da ikram et." (Müslim, Birr, 143)

Muhterem Müslümanlar!

Bir de Hız. Peygamber (s.a.s)'in pazarına bakalım:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّمَ) مَرَّ عَلَى صُبْرَةٍ طَعَامٍ فَأَدْخَلَ يَدَهُ فِيهَا فَتَأَلَّتْ أَصَابِعُهُ بَلَاءً فَقَالَ مَا هَذَا يَا صَاحِبَ الطَّعَامِ . قَالَ أَصَابَتْهُ السَّمَاءُ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " أَفَلَا جَعَلْتَهُ

فَفَوْقَ الطَّعَامِ كَيْ يَرَاهُ النَّاسُ مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا Ebu Hureyre (r.a) den rivayet edildiğine

göre Peygamberimiz bir defa ekin pazarına uğramış, hoşuna giden bir buğdayı eli ile yoklayınca eline ıslaklık isabet etmişti. Buğday sahibine: “Ey ekin sahibi, bu ne?” diye sordu. Ekin sahibi: “Ey Allah'ın Resûlü, yağmur altında kaldı ve ıslandı” deyince Peygamberimiz: “O ıslak kısmı insanların görmesi için ekinin üstüne koysaydın ya. **Bizi aldatan bizden değildir**” buyurdu. (Müslim, İman, 43,164, 295)

Hadisin burada geçen مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا ifadesi çok ağır ve dehşetli bir uyarıdır. Peygamberimizin “bizden değildir” İkazına muhatap olmak bir Müslüman için ne dehşetli bir durumdur! Kısa ama çarpıcı bir cümle bu.

وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَا يَحِلُّ لِأَمْرٍ مُسْلِمٍ يَبِيعُ سِلْعَةً يَعْلَمُ أَنَّ بِهَا دَاءً إِلَّا أَخْبَرَ بِهِ

Ukbe b. Âmir'den rivayet olunduğuna göre Efendimiz buyurmuştur ki: “*Müslüman bir kimsenin, bir malda kusur olduğunu bildiği halde, müşteriye haber vermeden satması haramdır.*” (Buhârî, Büyû 19)

Zira malın kusurunu gizlemek, alışverişin bereketini, insanların birbirine olan güvenini yok eder. Satıcı, her ne kadar kâr etmiş gibi gözükse de onun kârı hüsrandır. Bunun bilincinde olan bir mümin, kâr ve kazanç elde etmek için her yolu mubah göremez. Aldatıcı reklam, hile, haksız rekabet ve aşırı kâr gibi yollara tevessül edemez. Bir başkasının kaybı ve zararı üzerinden kazanç ve kâr devşiremez. Bilir ki bir başkasını aldatması aslında bizatihi kendisini aldatmasıdır

Her şeyin sahtesinin üretildiği, orijinal denilerek satıldığı günümüz şartlarında bu uyarılara ne kadar da çok muhtacız.O halde Müslüman tüccar, kalitesiz malı, kaliteli malla karıştırmamalı, kötüyü iyiden ayırmalı, malın kusuru varsa açıkça söylemelidir.

Her şeye rağmen ticaretini dürüst, ahlaklı bir şekilde yürüten tüccar kardeşlerimize bir de müjde var Peygamberimizin verdiği:

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّمَ) قَالَ التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ

Ebu Said (r.a)'ın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Efendimiz (s.a.v): “*Doğru ve güvenilir tüccar (kıyamet günü) nebilerle, sıddıklarla ve şehitlerle beraberdir.*” (Tirmizi, Büyü, 1/1252)

Müjdeler olsun güvenilir tüccarlara!

Müjdeler olsun emin komşuya!

Müjdeler olsun ehline iyi davranan babayığitlere!

Müjdeler olsun Efendimizin eğitim metodunu kendisine rehber edinenlere!

Veladetini kutladığımız Efendimiz (s.a.s)’i hayatımız tam merkezine almayı ümmeti olarak Rabbim bizlere nasib eylesin. Komşunun komşudan emin olduğu Muhammedü'l-Emîn'in ona layık ümmeti olmayı nasib eylesin. Aldatılırim endişe olmadan gönül huzuru ile

ticaret-alışveriş yapabilmeyi Rabbim bu ümmete nasib eylesin. Cümlemizi alemlere rahmet rehberimiz Muhammed Mustafa'nın yoluna râm eylesin. Cumamız ve kandilimiz mübarek olsun.